УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 163. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 6-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1969 No. 163. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 5 вересня 1969 р.

В АМЕРИЦІ

СУДДЯ БЕРНАРД С. БРОМІНСКІ з Вілкс - Беррі, Па., відкинув внесок батьків Мері Джо Копечне про те, щоб не дозволити на секцію тіла їх 28-річної доньки, яка втопилася в ставі, коли авто кероване сенатором Едвардом М. Кеннеді впало в став. Переслухання в справі смерти Копечне мали початися вже 3-го вересня, але адвокат сенатора Кеннеді за його ж згодою поставив внесок на відкладення переслухань, бо вони нарушували б конституційні права сенатора. Суддя Бромінскі заявив, що прокуратор Едмунд Деніс із Массачусетс має до 20-ох днів довести, що секція тіла покійної зможе „виявити сумніви й підозріння щодо її смерти".

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР передав писаний звіт про свої відвідини в 20-ох державах Латинської Америки. Президент Ніксон заявив, що цей звіт гратиме важливу ролю при формуванні нової політики цієї країни до країн Південної і Середущої Америки. Представник Білого Дому не гадає, щоб звіт Рокефеллера могли пізнати ті, що цікавляться південноамериканськими справами. Секретар Білого Дому Роналд Л. Ціґлер сказав, що не плянується опубліковувати звіт губернатора Рокефеллера тому, що звіт призначений для Президента і для членів Крайової Ради Безпеки.. Рокефеллер не був в Чіле і у Венесуелі, бо тамошні уряди просили його не приїздити, боячись студентських демонстрацій.

ПРОВІДНИК СЕНАТСЬКОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ меншости сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен перейшов операцію злоякісного опуху на легенях. Після аналізи стверджено, що Дірксен нездужав на пістряка легенів. Він перебуває в шпиталі. Лікарі заявили, що нової операції не треба, бо вони зоперували все те, що було нездорове, і пістряк не поширився в легенях. Дірксен має 73 роки, він є провідником республіканців в Сенаті впродовж 10-ох років. Пістряка на легенях виявили під час пересвітлювання рентґеном. Дірксен був тяжким курцем сигарок, хоч нездужав на емфізему. Операція була дуже делікатна, бо сенатор має серце двічі більше від нормального.

ЗМЕНШУЄТЬСЯ ЧИСЛО ПРОДАНИХ НОВИХ авт в порівнянні з тим самим часом в минулому році. Чотири великі автомобільні фірми від 21-го до 31-го серпня продали цього року 199,875 авт, а в тому самому часі 1968 року число проданих авт становило 241,928. В цілому місяці серпні ці фірми продали цього року 555,501 авто, а минулого року — 634,501. Ці чотири автомобільні корпорації — це Дженерал Моторс, Форд, Крайслер і Амерікен Моторс. Ці Корпорації думають, що зменшене число проданих авт не свідчить про сповільнення темпу збільшення економіки, і що вони в цьому місяці продадуть більше авт, як у вересні 1968 р.

У СВІТІ

У КАЇРО ЗАКІНЧИЛАСЬ триденна конференція голів 5-ох арабських держав — Єгипту, Йорданії, Сирії, Іраку і Судану. Підписаний ними спільний комунікат стверджує тільки загально, що „схвалено заходи, потрібні в усіх ділянках". Газети здогадуються, що п'ять володарів обговорювали спільну воєнну кампанію проти Ізраїлю, оборонну й офенсивну, хоч не встановлено ще спільної головної квартири й головного командира всіх їх збройних сил.

ЯПОНІЯ РОБИТИМЕ ще в цьому році заходи, щоб СССР і ЗСА повернули під її суверенність острови, окуповані від кінця останньої світової війни. Японський міністер закордонних справ Кіічі Аічі відлетів до Москви, звідкіля полетить до Вашинґтону. Він буде вимагати в Москві звороту Японії Курільських островів, дармащо згори знає, що Совєти не захочуть навіть дискутувати цієї справи. Зате він сподівається, що Америка погодиться на зворот Японії островів Рьюку, включно з Окінавою, із збереженням на Окінаві надалі американської бази, за окремим договором. В листопаді ц. р. приїде до Вашинґтону прем'єр Ейсаку Сато.

ЗДЕТРОНІЗОВАНИЙ КОРОЛЬ ЛІБІЇ ІДРІС ЗАЯВИВ, що він повернеться до Лібії: 79-літній Ідріс І прибув з Туреччини до Греції і зупинився у містечку Вольос за 100 миль від Атен. Лібійську амбасаду в Атенах захопив гурт лібійських старшин, прихильників переведеного в Лібії військового перевороту. Британія буцім-то відкинула просьбу короля — підтримати його та виступити проти нового режиму.

У ФРАНЦІЇ ПРОГОЛОШЕНО цілу низку нових розпорядків, націлених на підтримання захитаного французького франка і на зрівноваження бюджету. Міністер фінансів Жіскар Д'Естень заявив у радіо - телевізійній промові, що йдеться не про політику уряду, а про добробут і майбутність держави та всіх її громадян. Нові розпорядки особливо обмежують кредит, обнижують різні ціни та сприяють ощадностям.

В ІЗРАЇЛІ ПРОДОВЖУЮТЬ розшуки за американським протестантським єпископом д-ром Джеймсом Пайком, який загинув від минулого понеділка, коли-то серед безлюдної пустелі зіпсувалось авто, що ним їхав він із своєю дружиною. Дружина маршувала цілу ніч і дісталась до людських осель. Віднайдено авто, документи і гаманець єпископа. Здогадуються, що він скрився в якійсь печері, щоб захоронитись перед убивчою спекою, але рятункова акція не має можливости перешукати всі печери в тій околиці.

Д-р Петро Мірчук здобув другий докторат

Філядельфія (Н.Н.). — Відомий публіцист і науковець та громадський і політичний діяч д-р Петро Мірчук здобув наприкінці серпня 1969 року на Українському Вільному Університеті в Мюнхені докторат філософії з історії й філософії. В 1941 році здобув він докторат із права та політичних наук, а в 1960 р. ступінь магістра бібліотекарства на американському університеті Дрексель Інститут у Філядельфії. Д-р Петро Мірчук, батько трьох синів, працює професійно на американському університеті, бере живу участь в українському громадському й політичному житті, будучи членом керівних органів УККА, УНС, ООЧСУ, СУМА, Союзу Політ-В'язнів, часто виступає з доповідями, є автором багатьох праць — останньо вийшли з друку його праці „Українська Державність 1917-1920 рр." і перший том „Нарис історії ОУН". Його докторська дисертація про Коліївщину, яка вийде вкоротці окремою книгою, є, згідно з оцінкою рецензентів, поважним вкладом до історіографії України.

В Бразилії викрали американського амбасадора С. Бирка Елбріка

Ріо де Жанейро. — В столиці Бразилії 4-го вересня на вулиці недалеко середмістя викрали американського амбасадора С. Бирка Елбріка. Викрадення відбулося таким способом: Коли амбасадор вертався автом, яким керував шофер, зі свого мешкання до будинку амбасади, — його авто затримали чотири чоловіки, які стали перед автом амбасадора своїм автом. Вони перевели амбасадора до окремого авта, яке виїхало з ним у невідому місцевість. В авті амбасадора залишили бандити записку, в якій домагаються за звільнення закладника — звільнення 15-ох політичних в'язнів, прізвища яких вони подадуть пізніше. Під запискою були дві букви і одне число: „М. Р. 8", що означає „Революційний рух", а „8" означає дату застрілення комуністичного ватажка Ернеста че Гевари, який згинув у Болівії 8-го жовтня 1967 р. Бразилійський міністер цакордонних справ Хозе де Маґальгаес Пінто назвав це викрадення „актом терору" комуністів-студентів. Терористи загрожують смертю амбасадорові, якщо до 48 годин не будуть звільнені політичні в'язні. Представники бразилійського уряду заявляють, що зроблять все можливе, щоб звільнити амбасадора, який працює в Бразилії від липня цього року. Представник поліції гадає, що злочинці захлороформували амбасадора, поки його перенесли до свого авта.

Ніксон предкладає Конґресові податкову реформу — корисну для корпорацій і багачів

Вашинґтон. — Уряд президента Ніксона 4-го вересня предложив Конґресові проєкт податкової реформи, який є кориснішій для великих корпорацій і для заможніших платників податків від того податкового законопроєкту, який вже схвалила Палата Репрезентантів минулого місяця. Преса пише, що в новому урядовому проєкті видко концесії для домагань посадників великих міст і губернаторів, для Волл Стріту, корпорацій, університетів і шпиталів та для нафтового промислу. Законопроєкт переслано до Сенатської Фінансової Комісії. В ньому зменшено ті загальні податкові полегші, що їх схвалила Палата і дається більші податкові полегші корпораціям та тим платникам податків, які мають більші прибутки. В новому проєкті є окремий додатковий пункт, який плянує зменшити податки корпораціям на один відсоток в 1971-му році, і на такий самий відсоток в 1972-му році, що разом дало б корпораціям до 1972-го року суму $ 1.6 більйона. Демократичні члени Сенатської Фінансової Комісії, між якими є і голова Демократичного Комітету сенатор Фред Гарріс з Оклагоми, виступили проти цього урядового проєкту, який підтримує багатіїв та корпорації. Республіканський сенатор зі стейту Юта Воллес Ф. Беннет обороняє урядовий проєкт, кажучи, що це перший республіканський податковий проєкт від 9-ох років, коли республіканці були при владі.

УККА вишле делеґацію на посвячення св. Софії в Римі

Ню Йорк. — На п'ятницю 5 вересня, коли виходить це число „Свободи" з датою за суботу 6 вересня, в залі дому НТШ на 13 вулиці мало відбутися засідання Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, із звітами Комісій: ‚Підготови до X Конґресу Американських Українців, Інформації та Публікацій УККА, Статутової і Комісії Церковних Справ; заплянувано звіт президента УККА проф. д-ра Л. Добрянського та звіт касира д-ра Я. Падоха. УККА вишле делеґацію на посвячення собору св. Софії в Римі. Наступної п'ятниці, 12 вересня, в Канцелярії УККА відбудеться чергове засідання Статутової Комісії УККА, яка буде розглядати пропозиції про зміни й доповнення в статуті. Головою цієї Комісії є Дж. Робертс. З Канцелярії УККА також повідомляють, що передконвенційні Громадські Наради Відділів УККА відбудуться: у Філядельфії 7-го, в Бостоні 14-го в Рочестері — 28 вересня. До Канцелярії УККА надходять списки делеґатів на X Конґрес Американських Українців від Відділів УККА на місцях та окремо від платників Національного Фонду.

Відбувся 11-ий Крайовий З'їзд Братства І УД УНА

Ґлен Спей, Н.Й. (М. Ліщинський). — В днях 30 і 31 серпня 1969 р. відбувся на оселі УРСоюзу „Верховина" 11-ий Крайовий З'їзд Делеґатів Станиць Братства кол. Вояків І Української Дивізії УНА. Участь у ньому взяли численно колишні вояки Дивізії з родинами та представники багатьох наших громадських організацій і установ, які склали на З'їзді привіти. На З'їзд прибув також головний командир Української Національної Армії ґенерального штабу ґенерал полковник Павло Шандрук, який вітав вояків Дивізії з нагоди 25-ої річниці великої битви Української Дивізії в районі Бродів. З Канади прибули на З'їзд голова Головної Управи Братства д-р М. Малецький та голова Крайової Управи Братства в Канаді п. Гузар. Вони теж вітали З'їзд від друзів-вояків в Канаді.

З'їзд відкрив привітальним словом б. голова Крайової Управи Братства І УД УНА в ЗСА інж. Василь Заброцький, закликаючи учасників З'їзду вшанувати хвилинною мовчанкою пам'ять поляглих під Бродами вояків Дивізії. Опісля вибрано президію З'їзду в особах: д-р Олександер Білик — голова, Іван Телюк і Н. Тарнавський — заст. голови, Михайло Шевчук і Анатоль Кобрин — секретарі.

В погідній дружньо-вояцькій атмосфері учасники З'їзду радили над справами своєї організації та в діловій дискусії схвалювали узгіднені постанови. Управнених до голосування делеґатів було 48, а висліди голосувань вказували на те, що попередня Управа, яку очолював інж. Василь Заброцький, успіхами своєї дії здобула повне признання З'їзду, зокрема за її зусилля і поважну працю для закріплення доброго імени Дивізії в історії нашої визвольної боротьби.

По нарадах першого дня З'їзду відбулася спільна вечеря Дивізійників і їх родин, в якій взяли також участь представники організацій, які вітали З'їзд. Під час вечері п-і *Леся* Лисак

(Закінчення на стор. 4-ій)

У В'єтнамі 3-денне воєнне перемир'я з приводу смерти Го Чі Міня

Сайґон. — Північний В'єтнам і В'єтконґ проголосили, що вони припинять всякі воєнні дії на три дні, від суботи 6 вересня до вівтірка 9-го, з приводу жалоби після смерти президента Північного В'єтнаму Го Чі Міня. Американське й південно-в'єтнамське військове командування застосується до того заклику, зберігаючи гостре поготівля, бо дотеперішня практика доказала, що комуністи раз-у-раз ламали перемир'я, навіть таке, що його перші запропонували. До столиці Північного В'єтнаму Ганою прибув, як перший закордонний делеґат на похорон Го Чі Міня, що відбудеться в середу найближчого тижня, комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай, який перевів уже нараду з гуртом північно-в'єтнамських провідників. З Москви виїде на похорон совєтський прем'єр Алексєй Косиґін. Не є виключене, що він переведе в Ганою нараду з Чу Ен-лаєм, дармащо розмови Косиґіна з комуно-китайськими проводирями в лютому 1965 року, коли він зупинився був у Пейпінґу в дорозі до Ганою, не дали були ніякого позитивного для Москви вислідy. Кремлінські володарі — твердить преса — стривожені, що Чу Ен-лай впливатиме на покликання такого наступника Го Чі Міня, який орієнтується на Пейпінґ, — таким буцім-то є голова північно-в'єтнамського „парляменту" Труонґ Чінь. Совєти воліли би, щоб до влади в Північному В'єтнамі прийшов Ле Дуан, перший секретар в'єтнамської компартії, який кількакратно відвідував Москву і слухається большевиків. Брежнєв, Підгорний і Косиґін відвідали негайно після смерти Го Чі Міня північно-в'єтнамську амбасаду у Москві і склали там свої вислови жалю. З некомуністичних лідерів співчутливі заяви склали й переслали французький президент Жорж Помпіду, шведський король Ґустав Адольф VI, індійський прем'єр Індіра Ганді, президент Пакістану Аґа Мохаммед Ягія, президент Індонезії Сугарто — всі ті країни мають дипломатичні взаємини з Північним В'єтнамом. Також канадійський міністер закордонних справ Мічелл Шарп склав вислови співчуття в імені Канади. З Парижу виїхали на похорон Го Чі Міня голова північно-в'єтнамської делеґації на Паризькій конференції Хуан Туї і „міністер закордонних справ" комуністичного „уряду" Південного В'єтнаму пані Нгуєн Ті Бінь. Перед своїм відлетом з Парижу совєтським джетом Хуан Туї заявив, що після смерти Го Чі Міня не буде ніяких змін у внутрішній ані закордонній політиці Північного В'єтнаму. У зв'язку із смертю Го Чі Міня перервано засідання Паризької конференції про В'єтнам. Американські керівні кола, однаково у Вашинґтоні, як у Парижі, стримались від вислову будь-яких коментарів з приводу смерти Го Чі Міня. Зате південно - в'єтнамський президент Нгуєн Ван Тіє висловив переконання, що в Північному В'єтнамі почнеться „хаос і розвал".

На голову Ліґи Української Молоді Північної Америки переобрано Романа Карбівника

Піттсбурґ, Па. — Шістдесят делеґатів від 32 Відділів-клюбів Ліґи Української Молоді Північної Америки, ЛУМ ПА, переобрали відомого молодого діяча Романа Карбівника з Філядельфії на голову цієї організації на 1969-1970 р., як і касира Роберта Гузара з Вебстеру. Вибори мали місце на 36-ій річній Конвенції Ліґи, що відбувалась у готелі „Вілліям Пен" в суботу й неділю, під час Свята Праці. На віцепрезидента Ліґи Української Молоді Півн. Америки вибрано Данила Бобечка з Клівленду, на другого віцепрезидента — Патрицію Кочірка з Піттсбурґу, на фінансового секретаря — Дж. Пинковича. У неділю по полудні відбувся концерт у присутності понад 400 осіб, делеґатів і гостей. Виступали: хор Ліґи з Зах. Пенсильвенії під диригуванням о. С. Галика, оперове сопрано Марія Лисогір під акомпаніямент Г. Кухар, співоча „Ластівка" з Янґставну, Ог., Танцювальний український ансамбль та група танцюристів із парафії української православної церкви св. Петра й Павла в Карнеґі, Па. У неділю увечорі на бенкеті з головною промовою виступав гол. предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір. початкову й заключну молитву провів о. Р. Данильчук з церкви св. Тройці в Карнеґі, тостмайстром був інж. Михайло Комічак. Американський і канадійський гимни виконала солістка Марія Лисогір. Під час бенкету промовляв переобраний голова ЛУМ ПА Роман Карбівник. З привітом і словом до учасників бенкету звертався Джон Табор, республіканськ кандидат на посадника міста. Голові ЛУМ ПА було вручено офіційний прапор Алеґенського повіту, що його передав голова Ради Комішенерів Леонард Стейсі. Ділові наради Конвенції відбувались під керівництвом президії в складі Р. Мандзюка, його заступника Р. Комічака, секретарювала Павлета Карбівник. Конвенція закінчилась співом українського національного гимну.

Українські науковці на міжнароднім конґресі

Ню Йорк. — Два українські науковці, д-р медицини Богдан Гординський з Дрейку, Н.Дж., і д-р хемії Володимир Гординський з Нюарку, Н.Дж., виїхали до Европи, щоб узяти участь в Інтернаціональному Конґресі клінічної хемії, що відбудется в Женеві в Швайцарії в днях 8-13 вересня ц.р. Д-р В. Гординський, професор хемії в Лодай коледжі, Н.Дж., 12 вересня матиме на конґресі доповідь на тему: „Вплив температури на перехід калію з клітин до мозгового плину". В березні ц.р. його праця про „Ультрамікрометоду визначування йоду пов'язаного з білками", приготована в ляболаторіях 1-ої Американської Армії в Ню Йорку, була надрукована в американському науковому журналі „Клінічна хемія". Оба доктори виїхали в товаристві своїх жінок, з д-ром Богданом є теж його дочка Маруся, студентка хемії. Усі разом сподіваються взяти участь у посвяченні собору св. Софії в Римі 27-28 вересня.

ДОПОВІДЬ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує в суботу 6 вересня ц. р. наукове засідання з доповіддю проф. М. Мельника п. н. „Проблема організації української наукової інформації". Відбудеться доповідь в залі УВАН при 206 Вест 100 вул. Ню Йорку, о год. 7-ій вечора.

Кузнєцов стверджує існування самостійницького руху в Україні

Лондон. — „Сандей Телеґраф" з 24 серпня ц.р. приніс обширне інтерв'ю з совєтським письменником Анатолієм Кузнєцовим, який „вибрав свободу", при чому англійський журналіст Дейвід Флойд найбільше цікавився теперішніми настроями в СССР та можливостями тамошніх політичних змін. Кузнєцов висловився — як сам це признав — дуже „песимістично" про можливості будь-яких змін на краще, — він передбачує радше поворот до поліційних метод і терору за зразком сталінської доби. Кузнєцов виключає ширший революційний рух в корінній Московщині з уваги на сильний військово-поліційний режим. Зате „бувають інші форми протесту". „Наприклад, — заявив він — є дуже широко розгалужений рух в Україні, яка вимагає державної незалежности для України. Періодично бувають вибухи невдоволення в деяких містах, як, наприклад, сталося це з робітниками в Новочеркаську. Подібний випадок був у Тулі. Але назагал ситуація в Росії тепер акуратно така сама, як її яскраво з'ясував сто років тому великий український поет Тарас Шевченко: „на всіх язиках все мовчить..."

Чиновники з КҐБ домішують отрути до поживи українським політичним в'язням

Ню Йорк. — (Пресова Служба ЗП УГВР). Українські політичні в'язні, Михайло Горинь, Іван Кандиба і Лев Лук'яненко, що відбувають довголітні в'язничні кари в СССР за домагання здійснення основних прав, заґарантованих конституцією СССР, і за їх протести проти русифікації і поневолення України, звернулись з розпачливим закликом до Комісії прав людини Об'єднаних Націй, щоб вона негайно інтервеніювала в справі постійного отруювання українських патріотів у в'язницях і концтаборах Совєтського Союзу. Горинь, Кандиба і Лук'яненко детально інформують Комісію охорони прав людини про те, як чиновники КҐБ домішують українським в'язням хемікалій до їжі, які спричинюють довготривалі болі та призводять до обезсилення цілого організму людини. Щоб рятувати себе перед повним отруєнням, в'язні відмовляються від приймання поживи. В'язничні карателі посунулись так далеко, що додають одруйні хемікалії навіть до посилок з дому, дарма, що їх можна одержувати тільки двічі на рік.

Повний текст звернення Гориня, Кандиби і Лук'яненка буде надрукований на сторінках журналу „Сучасність".

Відбулася річна конференція ОДВУ і БО

Лігайтон, Па. — (П. С.) У днях 30-го й 31-го серпня 1969 р. на Оселі ім. Ольжича в Лігайтоні, Па., вудбулася Річна Конференція Організації Державного Відродження України (СДВУ) та її Братніх Організацій, щоб зробити підсумки діяльности за пройдений рік від часу останнього З'їзду, з'ясувати позиції ОДВУ та БО відносно засадничих проблем організованого життя української спільноти й намітити напрямні дальшої діяльности.

Конференція була чисто ділового характеру й у ній брали участь тільки члени керівних органів, делеґати 27-ох Відділів і 7-ох делеґатур ОДВУ, як також члени керівних органів і делеґати Українського Золотого Хреста, „Зарева" та МУН-у.

Центром уваги Конференції були проблеми, порушені в трьох доповідях, а саме: організаційного референта ЦУ ОДВУ, ред. Михайла Панасюка на тему „Наші завдання", голови ЦУ ОДВУ проф. д-ра Богдана Т. Гнатюка — „Суспільно-громадський уклад сил та Десятий Конґрес УККА" та екзекутивного заступника голови ЦУ ОДВУ п. Володимира Різника про „Наш економічний стан і розвиток".

У висліді дводенної ділової дискусії пройнято ряд стверджень засадничої натури, обговорено всесторонньо сучасні позиції ОДВУ і БО й намічено плян дальшої діяльности. Насамперед стверджено, що основні заложення, цілі й завдання ОДВУ і БО, що їх сформулювали основоположники ОДВУ перед 40-ка роками, не втратили своєї актуальности, а тому ОДВУ й БО і надалі стоять непохитно на цих позиціях, хоч реалізація їх повинна проходити впарі з вимогами обставин. Українське громадянство цінить ясні й непохитні самостійницькі й соборницькі позиції ОДВУ і БО та їх політику національного солідаризму у взаємовідносинах з іншими українськими національними течіями й групами. Тому, стоячи на засадах правопорядку, ОДВУ і БО всесторонньо підтримують Державний Центр Української Народної Республіки, як єдиного всеукраїнського виразника суверенности України; Світовий Конґрес Вільних Українців, як світову централю всіх українських суспільно - громадських, релігійних, наукових, культурних і допомогових організацій та установ; а на терені ЗСА — Український Конґресовий Комітет, основоположниками якого були ОДВУ і БО, як єдину централю всіх українських національних самостійницьких і соборницьких організацій та установ ЗСА для координації їхньої діяльности в напря-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Продовжується кампанія за вибір Марусі Бек на мейора Дітройту

Дітройт, Міш. — (І. Б.) „Маруся Бек будучий мейор Дітройту", тими словами привітали Марусю Бек триста осіб, зібраних на пікніку, що відбувся дня 31 серпня в Руж парку. Пікнік влаштували пані з різних жіночих організацій в цілі підсилення виборчого фонду для Марусі. Приїхала вона на пікнік в товаристві американських приятелів і промовила коротко до зібраних на пікніку. Пані вміють влаштовувати пікніки і робити на них гроші. Так було й тим разом. Пані передали з пікніку чистих грошей сімсот долярів на виборчий фонд. Присутні устами своїх бесідників прирекли доложити всіх старань, щоб в день виборів не тільки самим віддати голоси, але і здобути для Марусі голоси американців. Правибори відбудуться 9-го вересня і українська громада вповні піддержує кандидатуру Марусі Бек на мейора Дітройту. Як тепер справи стоять, є велика правдоподібність, що вона буде тепер номінована, а в листопадових виборах вона стане господарем - мейором Дітройту.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Недуга інфляції

Недугу інфляції називають як одну із трьох найперших американських проблем, поруч із В'єтнамською війною та зростом злочинности. Уряд у тісній співпраці з Федеральною Системою Резерви започаткував низку протиінфляційних заходів, які практично дадуть себе пізнати за яких шість-дванадцять місяців. Тим часом зростають ціни на харчі, хатній ремонт, лікування, підвищуються платні робітників, зменшується вартість валюти. Доляр із січня цього року коштував 98 центів у червні і коштуватиме 95 центів у грудні ц. р. Доляр з 1958 року коштує нині тільки 79 центів. Уряд побоюється вживати надто гострих протиінфляційних заходів, бо, наприклад, велике подорожчання кредиту неґативно вплине на будівельпромисл, на збут автомобілів, на промислові інвестиції. Внаслідок цього погрожувала б рецесія з невідхильним зростом безробіття — а це мусіло б викликати в народі неприхильні до Уряду настрої. Тому Уряд діє обережно в скороченні видатків на збройні сили, шкільництво та інші внутрішні потреби і змагає не так до повної й швидкої ліквідації інфляційної загрози, як радше до обниження зросту дорожнечі з 3.3% в останньому році до 3% у наступному році та 2% у 1971 р. й до толерування зросту безробіття з 3.3% до 4%.

Боротьба проти інфляції тому надзвичайно трудна, що у вирішній мірі залежить від настроїв широкої публіки. Люди, втрачаючи довір'я до валюти, вибирають свої ощадності з банків, не дбають за дальше ощаджування і роблять масові закупи, інвестують гроші в парцелі й доми. Внаслідку зростають ціни на нерухомості і предмети першої потреби. Вони можуть обнизитися тільки тоді, коли попит буде зменшений, коли люди більше дорожитимуть грошем, коли наберуть знову довір'я да банків і своїх ощадностей. Отож це заворожене коло, з якого трудно знайти успішний вихід економістам і політикам.

Радикальним засобом було б запровадження державної контролі цін і платень. У демократичній системі, яка існує в Америці, дуже трудно хапатися за такий спосіб, що має посмак державного примусу і диктатури. Правда, навіть соціялістичний уряд Британії мусів вдатися до такого тимчасового засобу в боротьбі за оздоровлення економіки, але в З'єднаних Стейтах Уряд не бере покищо на увагу державної контролі цін і платень. Він лише апелює до робітничих спілок, промисловців і торгівців, щоб вони добровільно припинили перегони між платнями і цінами. Президент централі робітничих спілок, Американської Федерації Праці й Конгресу Індустріяльних Організацій, Джордж Міні, виявив велику мужність і державницький підхід, коли недавно заявив, що він — будучи принципово проти обмежування робітників у змаганні до кращих заробітків — признає, що найбільш успішним засобом у боротьбі проти інфляції є державна контроля цін і платень. Під час інфляції ніколи зріст заробітків не наздоганяє зросту цін. Тому радість робітника з приводу підвищення його платні на основі нового колективного договору з працедавцем швидко минається, коли його дружина, вертаючись з „супермаркету", нарікає на зріст цін і вимагає від свого чоловіка більше грошей на щоденні закупи...

Інфляція в Америці має найперший вплив на теперішні дебати в Конгресі над бюджетом, — на бюджетові ощадності, на нові податки і на вирішування проблеми „гармати чи масло". Відомо, що за урядування през. Джансона Уряд нахвалявся, що можна мати водночас і гармати і масло, — що можна вести війну у В'єтнамі і переводити реформи по лінії „великого суспільства". Життьова практика заперечила цю теорію. Між 1965 і 1968 роками державні видатки зросли на 45%, а в червні 1968 року дефіцит державного бюджету дійшов до 25-ох більйонів долярів. Тому нічого дивуватися, що такий стан мусів відбитися і на закордонній і на внутрішній політиці Уряду. Не тільки непопулярність В'єтнамської війни, але й її наслідки в економіці країни, з штучним „бумом" господарства, який сприяв інфляції, мусіли вплинути на проголошення Ніксоном принципу — обмеження міжнародних зобов'язань Америки. Воно мусіло також вплинути на рішення шукати замирення у В'єтнамі навіть такими драстичними засобами, як ступневе стягання військ із В'єтнаму. Хоч президент Ніксон назвав „мрією" надії скерувати на внутрішні американські потреби бодай половину з 25-ох більйонів дол., які йдуть щорічно на В'єтнамську війну, нема сумніву, що та війна болюче обтяжує бюджет.

Інфляція — це недуга. Як при всіх недугах — не треба їй піддаватися, треба психічно наставитись проти неї, треба, щоб кожний і всі разом поборювали ту недугу.

Роман Ільницький

ТЕПЕР АБО НІКОЛИ

За три тижні відбудеться посвячення церкви св. Софії в Римі. З багатьох країн світу вибираються сотні й тисячі українських прочан, щоб з нагоди цього свята ще раз заманіфестувати свою живу віру в створення Патріярхату Української Католицької Церкви. Голос народу — голос Бога. До нього треба прислухатися, бо в нім є здоровий інстинкт мас, які відчувають історію і її неповторні нагоди. Здається є всі дані твердити, що коли тепер, у наші дні, не буде створений патріярхат, він не буде створений ніколи. Наша Католицька Церква якраз тепер стоїть на межі, на якій стикаються життя і смерть. Залежно від того, як поступить її Ієрархія і Східня Конґреґація в Римі — залежатиме, куди перехилиться доля українського католицизму.

Нині є єдина і неповторна нагода реформувати організаційну структуру і зміст Української Католицької Церкви тому, що щасливим збігом обставин на її чолі стоїть велика індивідуальність, кардинал Йосиф Сліпий і тому, що на ній ще спочиває благодать могутньої постаті Слуги Божого Андрея Шептицького. Впливи і сила цих двох індивідуальностей — це явище одноразове, таке, яке трапляється раз на століття, і тому якщо нам з їх допомогою не вдасться довершити Великої Реформи, то історія такої другої нагоди нам не дасть. Все, що прийде після цього — буде менше, а не більше. А при тому наші Єпископи нині мають в руках також неповторний атут героїчного 25-ліття нашої Церкви з катакомбами, мученичою смертю цілої Ієрархії в Галичині і на Закарпатті, жертвою життя сотень священиків і подивугідними спробами протягом двох декад розбудувати церковне життя в підземеллі. Останнім символом тих спроб став архиєпископ Величківський у Львові.

Неповторність наших днів також у небувалій і може єдиній в своїм роді, активній участі сотень тисяч вірних за кордоном в процесі реформаторських плянів Верховного Архиєпископа. Такого здвигу почуттів і мобілізації фінансових ресурсів серед українських католиків, як тепер, здається, ще не було ніколи. Такий тріюмф, який пережила наша Церква під час візитаційної подорожі кардинала Йосифа, з трудом можна знайти в аналах вселенської церкви. А тріюмф цей — в цьому ніхто не сумнівається — був криком радісної і зболілої народної душі за Великою Реформою, за Патріярхатом у нашій Церкві.

І при тому цей крик був такий пориваючий, такий щирий і чистий, що відбився відгомоном навіть у серцях наших православних братів, які устами своїх найдостойніших репрезентантів Митрополита Іоана і Архиєпископа Мстислава заявили свою солідарність з реформаторською програмою Верховного Архиєпископа Йосифа. Історична зустріч цих трьох Владик, їх сповнені любови, прощення і покори промови зблизили дві наші національні Церкви і створили воістину християнські підвалини під їх дальшу співпрацю. Ця солідарність є і мусить бути поважним арґументом в дипломатичних заходах католицької Ієрархії в Римі.

Крім того якраз тепер є найкраща нагода до Великої Реформи ще й тому, що нарешті вдалося здійснити солідарність усіх Владик Католицької Церкви довкола цієї програми. Тут були поважні труднощі, і про це всі ми знаємо. Але з тим більшим вдоволенням мусимо відітхнути тепер, коли вони, хочемо вірити, є за нами. Правда, в громаді залишився ще відгомін посталих різниць поглядів на початках акції, ще підносяться голоси осторогі, що єдности між Єпископами ще й досі немає, ще є огірчення і придавлений біль. Але, з другого боку, як можна не вірити нашим Єпископам, коли вони публічно багато разів складали заяви про підтримку і солідарність з програмою кардинала Йосифа?

На підставі того, що нам говорили наші Єпископи і Верховні Настоятелі монаших чинів, ми мусимо прийняти, що всі вони стоять солідарно за Великою Реформою кардинала Йосифа. А коли так, коли є єдині в своїх думках і ділах наші Владики, коли маємо за нами сотні тисяч вірних на чужині і моральний капітал героїчної Церкви в Україні, коли нас благословлять на шлях Великої Реформи дух Андрея Шептицького і 18 замучених Єпископів — то таки справді нині є єдина й неповторна нагода створити Український Патріярхат. Справу тепер треба вже фіналізувати, треба підводити підрахунки того, що вже зроблено, і треба прийняти формальну постанову Синоду Єпископів Української Католицької Церкви про впровадження Патріярхату.

Цю постанову треба прийняти не зважаючи на всі труднощі, які є поза нашими впливами. А вони є. Проти нашої солідарности стоїть солідарність наших ворогів. Перешкоджають і працюють проти нас Московський Патріярхат, польський кардинал Вишинський і ще дехто, хто звик їхати на плечах українського народу, думаючи, що він і далі буде зносити чуже верховодство. В такій ситуації по стороні нашого Синоду Єпископів мусить бути межова детермінація в дії. Як казав колись Богдан Хмельницький, коли рішався на нерівну боротьбу: „Стіна з стіною хай зудариться, одна упаде, а друга залишиться". Ми віримо, що залишиться наша стіна, але до того треба, щоб стіни зударились, бо коли цього не станеться, то Українська Католицька Церква не має шансів утриматися і продовжувати своє життя.

Не забуваймо, що в Галичині вже 29 років молодь виховується в Російській Православній Церкві. Час робить своє. Великі традиції Української Католицької Церкви, що в правдивому розумінні цього слова стала національною Церквою для 4-ох мільйонів людей, — забуваються. Їх може знову оживити тільки українська Патріярша Церква, така, що матиме притягальну силу українського суверенного чинника, який можна буде протиставити російському централізмові і шовінізмові московського патріярха.

Отже, Синод Єпископів мусить рішатися. Стіни мусять зударитися. Одна з них мусить упасти і відкрити шлях до сонця новому розділові в історії християнства на Україні.

АРХИПАСТИРСЬКИЙ ЗАКЛИК ДО ДУХОВЕНСТВА И БОЖОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ЗСА

З ПРИВОДУ БЛАГОСЛОВЕННЯ СОБОРУ БОЖОЇ ПРЕМУДРОСТИ В РИМІ В СУБОТУ І НЕДІЛЮ, 27 І 28 ВЕРЕСНЯ 1969 РОКУ

Високопреподобні і Всечесні Отці Духовні і Божий Український Народе!

В неділю 28 вересня 1969 р. відбудеться історична подія. На підставі звідомлень, одержаних від Блаженнішого Первоєрарха Кардинала Йосифа Сліпого, Святіший Отець Павло VI має прибути до Собору Божої Премудрости біля Риму і поблагословити святиню і учасників цього торжества. Це небувала подія в історії Української Католицької Церкви, що Христовий Намісник загостить до Української Католицької Церкви у вільному світі.

Нема найменшого сумніву, що багато з Вас бажали б поїхати на це торжество у Римі, але життєві умовини не дозволяють. Хоч не всі можуть вибратися на прощу до Риму, але всі можуть причинитися своєю щедрою пожертвою на викінчення цієї пропам'ятної будови.

Тому кличу до Вас: складіть свою щедру пожертву на Собор Божої Премудрости під час збірки у церкві, або негайно вишліть свою пожертву до Митрополичої Канцелярії, щоб перед 20 вересня 1969 були вже зібрані пожертви в Митрополичій Канцелярії.

Високопреподобних і Всечесних Отців Душпастирів дуже прошу зайнятися збірками і вислати їх як слід до Митрополичої Канцелярії. Всім шляхетним Жіртводавцям складаю сердечну подяку. Нехай Всевишній винагородить стократно.

Благословення Господнє на Вас!

† АМВРОЗІЙ
Митрополит

ДЕЯКІ ПОСТАНОВИ II ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ ПРО ПАТРІЯРХАТ

Канонічні постанови про патріярхат вміщені головно в „Декреті про Католицькі Східні Церкви". Ухвалив той декрет II Ватиканський Собор 21 листопада 1964 року 2110 важними голосами (39 голосів було проти). Того дня цей декрет урочисто проголошено, і від того дня він зобов'язує в усій Католицькій Церкві. Постанови Собору, що стосуються цілої Католицької Церкви, мають зобов'язуючу силу також і в Східніх Церквах, а тим самим стосуються вони і до патріярхату (ст. 1 декрету про Східні Церкви).

Вже самий заголовок декрету пояснює, про які Східні Церкви йдеться. Говорить декрет про католицькі Східні Церкви, про Церкви сполучені з Апостольським Престолом, або, як у нас говориться, про унійні Східні Церкви. В тих Церквах від найдавніших часів існує інституція патріярхату і патріярха, визнавана вже першими Екуменічними Церковними Соборами. Визнає ту інституцію і II Ватиканський Собор, подаючи в такий спосіб поняття патріярха: „Під східньоцерковним патріярхом належить розуміти єпископа, котрому в рамах закону, без шкоди для примату Єпископа Риму, прислуговує влада правління над усіма єпископами, включаючи і митрополитів, як також над духовенством і вірними його території або обряду".

Третій уступ тієї ж статті додає, що владі патріярха підпорядковується також єпископ його обряду, призначений для душпастирських задач поза границями патріярхату (ст. 7 декрету про Східні Церкви). Отже, патріярх є головою, так би мовити, шефом правного церковного правління на території патріярхату. Одначе, влада його обмежена. Згідно з приписом 3 статті декрету душпастирський провід у всіх Східніх Церквах є застережений виключно Єпископові Риму по праву першенства як наслідникові св. Петра. Засади душпастирства маже єдино патріярх приноровлювати до обставин патріярхату, однак джерелом їх є римська курія.

Свою владу поза тим виконує патріярх у рамах закону. Про права патріярхату декрет про Східні Церкви говорить дуже загально. Закони в патріярхаті — це закони, освячені столітніми звичаями і в кожнім патріярхаті є свої питомі. Другий уступ 9 статті декрету каже єдино, „що оцей Святий Собор постановляє, щоб права і привілеї згідно зі старими традиціями кожної Церкви і постановами Екуменічних Соборів були відновленими". Третій уступ тієї статті додає, що йдеться тут головно про права та привілеї, які мали значення в часі, коли Схід і Захід були об'єднані, а які належить допасувати до нинішніх відносин.

Патріярх не є єдиною і найвищою владою в патріярхаті. Останній уступ 9 статті декрету говорить про це так: „Патріярхи зі своїми синодами становлять найвищу владу для всіх справ, що стосуються патріярхату, і не виключеним є право творення нових єпархій та іменування єпископів у границях патріярхату, без шкоди для Єпископа Риму інтервеніювати в поодиноких випадках". Як твориться той синод і який його склад — декрет не подає.

Очевидно і тут рішає звичаєве право, бо можливо, що в кожній Церкві воно відмінне. Виглядає, однак, що II. Ватиканський Собор ті звичаєві права занадто обмежив, і це обмеження не є умотивованим. Не підлягає сумніву, що іменування єпископа є одною з найважливіших справ патріярхату, тому це право повинно належати патріяршому синодові і тоді, коли йдеться про іменування єпископа поза границями патріярхату.

Як уже сказано, єпископи поза границями патріярхату підпорядковані владі патріярха його обряду. Отже, той єпископ є єпископом підвладним патріярхові і є єпископом патріярхату. Іменування того єпископа чужою владою є не тільки пониженням поваги патріяршого синоду, але й обмеженням його прав, тим більше, що той єпископ є певного роду мужем довір'я патріярха на чужині.

Особистість кожного єпископа не є байдужою для Єпископа Риму, бо кожний єпископ зобов'язаний під проводом Єпископа Риму старатися про добро цілої Церкви (ст. 3 дек. Про душпастирські задачі єпископа). Застереженого права інтервенції відносно невідповідного кандидата на єпископа цілковито вистачає, щоб на уряд єпископа не попала небажана особа.

Права патріярха може часом виконувати верховний архиєпископ. Дотичний припис 10 статті декрету звучить так: „Сказане про патріярхів має значення в рамах закону також відносно верховних архиєпископів, котрі стоять на чолі цілої частинної Церкви або обряду". Як відомо, тепер начисляється 16 частинних Церков, а лише 6 з них зуміли зберегти свою автономію в патріярхатах. Коли ж якась частинна Церква зберегла свою автономію під проводом верховного архиєпископа, II Ватиканський Собор признає йому права патріярха.

Субстрат патріярхату, його територія — це твір історії. Дкрет про Східні Церкви говорить про це дуже загально, а саме, що патріярхальні території постали через ієрархічне об'єднання частинних Церков в одну церковну спільноту. Все ж ті території становлять тере-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З Галичини — до Барнаула...

Леонід Серпілін, письменник, спеціяльно посланий з Києва у Львів „у творче відрядження", інформує в репортажі „Рідні за Збручем" про те, куди їде на працю багато молоді з Львівщини. Розмова відбувалась у потязі, що їхав із Львова на схід: „На роботу? Куди саме?.. — До Куйбишева... До Саратова... До міста Тольятті... До Пермі... До Сольвичегодська... Пізніше до них приєднався ще один. Цей їхав до Барнаула. — О-го! — не втримався я. — Аж до Барнаула! — А що? — Та далеко. — Хлопець глянув на мене, здалося, трохи здивовано. Тоді посміхнувся:

—Таки далеченько, тотак, Але що з того? Не чужина. Своя земля, радянська". Л. Серпілін вважає, що така відповідь про „совєтську землю" є „найголовнішим підсумком тих трьох десятиріч, які минули від часу возз'єднання".

З НАШИХ БУДНІВ

ДЕХТО ЗГАДУЄ...

У річному звіті Головного Уряду Українського Народного Союзу інж. Степан Куропась з Чикаґо, перший заступник головного предсідника УНС, звітуючи про свою діяльність, сказав наприкінці: „Про всю іншу активність в місті Чикаго я писав у Чикаґівській хроніці в „Свободі", яка минулого року досягла 30-літнього ювілею, і я можу пожалуватися як той козак з поезії Шевченка „За байраком байрак": „І ніхто не згадає..."

Розумію ваш біль і жаль, шановний колего по фаху і найстаріший стажем колюмніст „Свободи", а то й, дозвольте так вас назвати, достойний декане наших газетних репортерів, не дивлячись на те, що немає вас на списку членів СУЖА, а може саме тому. Щоб ужити в цьому місці львівського віца, скажу, як той жидок, що в його присутності розповідали про породові болі в жінок: „Ой, знаю той біль — я сам був матір'ю!"

Розумію вас і співчуваю вам, золотий пане інженере, наш невтомний хронікарю чикаґівський, і, з нагоди невлаштованого вам ювілею, дружньо тисну вашу руку та окреслюю оцих пару слів на папері, — не тільки з товариського обов'язку та „щоб слава не пропала", а так, від щирого серця і приязної вам душі. Звичайно, може ви більше „любили б", якби це 30-річчя вашої хроніки відмічав якийсь серйозніший журналіст, наприклад, ваш добрий сусід і приятель д-р Тома Лапичак, редактор „Українського Життя" в Чикаґо. Але, як сказав колись один філософ, а саме пан Возний з „Наталки Полтавки": „Лучче горобець у жмені, як журавель на небі..."

Цей горобець, тобто нижче підписаний, завжди з великим інтересом студіює вашу „Хроніку", бо ви пишете її не скучно й трафаретно, а цікаво й оригінально, заторкуючи питання, проблеми і події, що їх інші колеґи по фаху або не хочуть зачіпати для святого спокою, або не знають, як до них забратися. Так, для прикладу, глибоко запилася в моїй пам'яті подана у вашій „Хроніці" десь на початку цього року тривожна вістка, що у вашому місті вимирають українські погребники.

„Доходить до того, — писали ви тоді, — що в нас не буде українського погребника! Минулого року помер Іван Олинець, кілька тижнів тому його брат Андрій, а оце кілька днів тому покинув цей світ Михайло Канюк. Всі були союзовці..."

Далі ви відмічали величезні заслуги, що їх поклали в розбудову чикаґівської української громади згадані покійники, і цією вашою теплою згадкою так мене розжалобили, що я й сам трохи не заплакав із жалю за рідними погребниками, хоч і не мав приємности знати їх особисто та й не був їхнім клієнтом. Все ж таки, під кінець, ви роз'яснили вашу жалобну розповідь ясним-соняшним промінчиком. „На щастя, — писали ви, — залишився ще Музика і Син, найстарше українське заведення цього роду".

Ну, і слава Богу! Спасибі вам, дорогий ювіляте, що хоч трохи потішили засмучених земляків. Дай вам, Боже, в доброму здоров'ї ще півкопи літ прожити і щасливо діждатися 60-літнього ювілею вашої „Чикаґівської хроніки"!

Ікер

ПРИКЛАД РОСИЙЩЕННЯ В СЕЛІ НА ПОЛТАВЩИНІ

Голова колгоспу „Більшовик" на Полтавщині, Новосанджарського району, вивісив оголошення, яке скопіював „для жарту" журнал „Перець" з липня: „До всіх охотніков М Перещепінской С-ради до водю до відому що 9 Марта унділю на 9 часов утра буди проходить регістрація охотніків ружй при М. Перещепінскому с. клубі вам усім явися з ружями і документами ви повині пройти регістрацію і охоттехміниму хто не плотив членскіх внеси то возмісті собой гроші ваша явка обов'язкова УДООР".

Алла Коссовська

ПОМИЛКА

(8)

А людина ця підійшла і стала перед Іриною, заклавши руки в кишені. На лівій щоці у неї рожевів широкий плястер, очевидно накладений полісменом. Ірина підвела на нього очі повні сліз.

— Ну, як землячко? — дійшло до її свідомости. — Що це з вами сталося, що я вам винен? За що ви хотіли мене вбити? — тоном, в якому було більше цікавости, ніж обурення, питався Заліський.. — Ну й ну, наробили халепи і собі, і мені, та й Ада тепер у свідки потрапила, потягнуть нас на поліцію, як миленьких.

Ірина дивилася просто в обличчя Заліського і дивувалася собі, як вона могла так страшно помилитися! Можливо, що він і був подібний до Недоруби очима, білявим волоссям, але тепер, зблизька, ця подібність вже не здавалася такою разючою. Можливо, що за двадцять років Ірина забула ненависні риси Сергієвого обличчя, а може її вічно напружене шукання призвело до того, що у кожному бльондинові вона здатна була бачити того, кого шукала. А може це вже ознака божевілля, ідея фікс? — питала себе Ірина.

Вона довго мовчки дивилася на Заліського, а він спокійно стояв перед нею, даючи їй змогу обсервувати себе. Усі троє мовчали.

Тим часом на сходах з'явилися постаті ще двох полісменів, які, підійшовши до Ірини, взяли її під ескорту, запропонувавши Заліському і Аді йти за ними.

На сходах Ірина спинилася і провела рукою по чолі. Здавалося, вона прокидається від кошмарного сну, і сонце, що бризнуло їй у вічі, вітає її з пробудженням, з великою радістю, з щасливою розв'язкою неймовірно трудного питання.

Ірина обернулася і глянула на Аду щасливими, променистими очима. Нічого не сказавши здивованій дівчині, вона усміхнулась і почала спускатися сходами між масстатичними постатями двох полісменів.

IX

Останній акорд завмер сонячним зойком під стелею. Віктор стукнув покришкою фортепіяна, нервово вичерпаний, приліг на канапу і заплющив очі. І відразу на темному тлі повік з'явилася, заясніла золота голівка і подовгасті сіросині очі глянули в самісіньку душу.

У вухах ще дзвеніла пристрасна і ніжна мелодія кохання. „Моя душа в твоїх очах", — підспівував собі потихеньку.

Телефонний дзвінок вивів його зі стану замріяности. Віктор не зносив різких звуків і його апарат дзвенів неголосно і мелодійно. Незнайомий чоловічий голос сказав офіційно: „Ваша мати арештована, прошу з'явитися в II-у поліційну станицю". І додав адресу.

Кров кинулася в обличчя Віктора.

— Що таке, що сталося?! — гукнув він у слухавку, але в ній тільки клацнуло.

Маленький Вікторів „Рено" летів повним ходом, оминаючи попутні машини, прохоплюючись під самим носом повільніших, більших авт, ризикуючи бути розтороценим. Але, на Вікторове щастя, йому не зустрілося поліційне авто, а піші полісмени не встигали схаменутися, як маленька, спритна машина зникала з очей, заховавшись за суцільною стрічкою різнокольорових авт.

Не минуло й десяти хвилин, як маленький „Рено" зупинився перед дверима поліційної станиці. Стрибаючи через дві сходинки, Віктор вбіг у коридор, навмання відкрив якісь двері і вражено зупинився на порозі. Просто нього, за невисокою решіткою, на лаві сиділа Ірина. Спиною до неї, за столом, масивний поліціянт щось писав, схиливши набік сивувату, короткострижену голову. А спиною до дверей стояла... Ада!

Віктор мало не скрикнув з несподіванки, але відразу гостра думка майнула в голові: „Мати вбила Недорубу!" і він відчув, як завмерло серце. Усе це тривало одну секунду, бо вже в наступну він побачив Заліського, що живий і неушкоджений стояв коло вікна, уважно прислухаючись до розмови Ади з представником закону. Полегшене зідхання вирвалося з Вікторових грудей. Він переступив поріг. На стук дверей Ада обернулася і її очі засяяли, засміялися йому назустріч. Вона ступила крок вперед, доторкнулася руками його грудей і сказала просто:

— Не хвилюйся, все в порядку. Це була помилка.

Віктор ніжно потиснув теплі пальці коханої і підійшов до решітки, з-за якої простягались до нього руки матері.

***

За кілька місяців суд виніс рішення: за незаконне посідання зброї Ірину Дмитренко засуджено умовно на два роки в'язниці і на 1.000 долярів грошової кари.

Обвинувачення в замаху на життя Заліського з неї знято завдяки спільним зусиллям Віктора і його тестя. Велику ролю зіграло ім'я популярного піяніста і композитора Віктора Дмитренка, а також прохання самого потерпілого, який заявив, що не має до підсудної ніяких претенсій і просить суд припинити справу.

(Кінець.)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Відбулася річна конференція ОДВУ і БО

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

ми осягнення спільних цілей і завдань.

Учасники Конференції ствердили, що Український Націоналістичний Рух, й ОДВУ та БО в споріднені з ним, зберегли моральні й ідеологічні вартості, якими дорожить усе українське громадянство. Рух цей не пішов крутими стежками, не зійшов з прямої магістралі походу до визволення України, не зійшов із позицій, що українську політику мусять вести українські самостійницькі й соборницькі політики, які є всеціло неалежними від впливів яких-небудь посторонніх неукраїнських чинників. Широкі кола українського патріотичного громадянства свідомі цього й тому вони давали й даватимуть цим позиціям ОДВУ і БО свою підтримку.

Членство ОДВУ і БО приобіцяло устами речників Конференції п о ж в авити свою діяльність у напрямі реалізації основних цілей і завдань, а зокрема ще активніше підтримати морально й матеріяльно ДЦ УНР, СКВУ та намагання привернути консолідацію в УККА. ОДВУ і БО співпрацюватиме з усіми тими угрупуваннями, організаціями й інституціями, які мають добру волю йти до тієї ж спільної мети.

В дискусії ствержено, що господарювання господарськими одиницями системи ОДВУ, а зокрема Українсько-Американською Видавничою Спілкою в Чикаго з її друкарнею та книгарнею, Оселею ім. О. Ольжича в Лігайтоні, оселею Відділу ОДВУ в Рочестері, домом ОДВУ в Аллентавні і т. п. спрямоване для служіння всій українській громаді. Хоч і не можна поминути того факту, що на покращання господарювання завжди є місце, учасники ствердили, що господарські інституції діють у рямках свого призначення і працюють одні з меншим, а другі з більшим успіхом. Існуючі труднощі, де такі існують, мають свої об'єктивні причини.

Як жадна організація не є вільною від труднощів, не була вільною від них ані ОДВУ, ані її БО. Насамперед відчувається щораз більше, що „жниво велике, а женців мало". Це зокрема у світлі щораз нових завдань, які стають перед членством ОДВУ і БО у світлі розвитку подій на Рідних Землях, потреби розгортання щораз більшої видавничої діяльности та її фінансування, активної участи у посилених намаганнях привернути організаційну дність американських українців на базі правопорядку та конструктивної участи членства ОДВУ і БО в діяльності різних загальноукраїнських інституцій й установ. Все це вимагає багато духових і фізичних зусиль, як також матеріяльних засобів.

Конференцію проводила Президія Центральної Управи ОДВУ, голова проф. д-р Богдан Гнатюк та заступники — п. Володимир Різник і проф. д-р Петро Стерчо на міну, в склад якої ще входили приявні заступники голови ЦУ ОДВУ інж. Степан Куропась і Павло Дорожинський. Секретарював генеральний секретар ОДВУ п. Роман Шраменко.

В рямках Конференції діяла Комісія Підсумків у складі проф. д-ра Петра Стерча, Павла Дорожинського, д-ра Романа Клюфаса, д-ра Володимира Михайлова і доповідачів проф. д-ра Богдана Гнатюка, Володимира Різника і ред. Михайла Панасюка та секретаря ЦУ ОДВУ Романа Шраменка.

Ідеологічно споріднені організації Канади, з Українським Національним Об'єднанням на чолі, репрезентував на Конференції мгр. Євген Мастикаш, секретар Президії УНО. З огляду на чисто діловий характер Конференції, інших репрезентантів організацій чи установ не інформовано.

Учасники Конференції взяли участь у святковому бенкеті, присвяченому 50-літньому ювілеєві здобуття Києва українськими збройними силами, що його влаштувала Оселя ім. О. Ольжича, очолювана дир. Миколою Бігуном, при співучасти ОбВУА в Філядельфії, на чолі з інсп. Миколою Алексевичем, представників СВУР-у отамана Тараса Бульби-Боровця та сот. Іляріона Поліщука, як також представників „Карпатської Січі" проф. д-ра Петра Стерча та ред. Миколи Вайди.

Головну промову на цьому святі „Дня Слави Армій УНР" виголосив проф. Микола Степаненко, віце-президент Української Народної Республіки в екзилю, якого оваційно вітали понад 150 учасників бенкету вставанням з місць. Промовець провів аналізу маршу об'єднаних армій УНР на Київ у серпні 1919 р., його підгрунтя та значення для української визвольної боротьби. Перевів він порівняння тогочасної доби з сучасним станом української політичної ситуації, наголошуючи потребу й значення „організованої пересічі", як це назвав сл. п. Микола Шлемкевич, бо відокремлених мислителів з доктринами для розв'язки всіх проблем за їхніми формулами у нас не бракувало ані тоді, ані тепер їх не бракує. Розгорнув він цю думку на тлі 110-тисячної участи в поході на Київ, з яких тодішня приблизно 3-мільйонова Галичина дала 80,000, а біля 30 мільйонів Наддніпрянської України дало всього 30,000 учасників цього походу. Національної свідомости, твердих морально-етичних засад, свідомого патріотизму широких народніх мас, організаційної дисципліни і то не самої лише провідної верстви, ані не самих тільки „низів", але широких верств усього народу і тепер потрібно нам більше ніж чого іншого. Потрібно цього так у Рідному Краю, як і серед українців у вільному світі — твердив промовець.

Після відкриття дир. М. Бігуном, бенкетом проводив з гумором інж. Степан Куропась, який передав привіт вояцтву й учасникам від Українського Народного Союзу. Від Українського Робітничого Союзу вітав учасників Ювілею проф. М. Степаненко, завважуючи, що Оселя ім. О. Ольжича заслуговує на спеціяльне признання за вшанування цього Свята Перемоги Української Зброї, бо відзначування цього 50-річчя було б пройшло може в забуття.

Бенкет розпочав і закінчив молитвою о. Василь Стебельський.

В НЕДІЛЮ — УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ДЕНЬ В КАРТЕРЕТІ

Картерет, Н. Дж. — Цієї неділі 7 вересня, в залі при парафії св. Димитрія, о 1-ій г. дня відбудеться Український Православний День, присвячений 100-літтю княгині України - Русі св. Ольги. Після молебня в інтенції українського народу — велика мистецька програма на тему „Поклін св. Княгині Ользі". Буфет, оркестра П. Головацького. Вступ для дорослих 1.50 дол., для молоді лише півдоляра. Святкування відбудуться з ініціятиви Нюйорксько - Нюджерзського Деканату та Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у ЗСА.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що в понеділок, 11-го серпня 1969 р. по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність на 71-му році життя

ВОЛОДИМИР МАТВІЯС

б. хорунжий УСС, кооперативно-молочарський діяч в Сокальщині і Войнилові, б. учитель гімназії на еміграції в Байройті.

ПОХОРОН відбувся 14-го серпня 1969 р. з Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Дітройті, Мічіґен.

Родина СТОЯЛОВСЬКИХ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу, 3-го вересня 1969 р., прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоїлась в Бозі наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ І БАБУСЯ

бл. п. АННА БАБАК

з дому ВАМБЕРСЬКА, на 73 році життя.

ПОХОРОН — в суботу, 6-го вересня 1969 р. о год. 8-ій ранку з похоронного заведення Насевичів до Катедри Непор. Зачаття ПДМ у Філядельфії, і о год. 9-ій на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі.

В глибокому смутку:
чоловік — ПЕТРО
син — ТЕОДОР з дружиною і дітьми
донька — АННА ЖОВНІРІВ з чоловіком і дітьми
і МАРІЯ ПОТОЦЬКА в Австралії

ВШАНОВУЮЧИ СВ. П. М. РОГОЖІ,

Батька нашого Товариша і Друга, слідуючі члени Товариства Інженерів і члени куреня „Лісові Чорти", зложили пожертви на Собор св. Софії в Римі:

3-ій Курінь УПС і УСП „Лісові Чорти" $50.00, інж. Богдан і Оксана Рак $10.00, інж. Володимир і Надія Онишкевич $10.00, мгр. Осип і Софія Стецура $10.00, інж. Володимир і Галина Хамули $5.00, інж. Атанас і Евстахія Мілянич $10.00, інж. Борис Кекіш $10.00, інж. Ростислав і Галина Мілянич $5.00. Разом $110.00

Слідуючі Члени Куреня „Лісові Чорти" зложили на видавничий фонд „Юнака":

Мирослав Раковський $10.00; Петро Пясецький $10.00, Олексій Пясецький $5.00, Василь Мочула $5.00, Михайло Мочула $5.00, Володимир Корнага $5.00, Роман Микита $3.00, Богдан Хомут $2.00. Разом $45.00

Що варта совєтська валюта за кордоном

Совєтський руб за кордоном не має вжитку. СССР, купуючи товари поза межами, мусить платити золотом, або закордонною валютою. Однак, „Радянська Україна" з 28 серпня, розповідаючи, як КҐБ вишукує в закордонних туристів різні „підпільні перевози", висвітлює справу так, ніби туристи дуже цікавляться совєтськими грішми. В одного туриста знайшли кілька рублів у ... пиріжку: „Того дня у любителя свіженьких пиріжків було вилучено чимало наших грошей, запечених у тісті. „На чорній біржі" радянський карбованець у великій пошані і на ньому можна зробити великий бізнес, адже іноземні розвідки охоче скуповують наші гроші для своїх підступних цілей. Бозвідки імперіялістичних країн - постачають шпигунів і провокаторів, яких закидають в нашу країну не за фальшивими, а справжніми совєтськими грішми".

Владислав Давиденко „вибрав свободу"

Лондон. — Британські власті в Ліверпулі переслухують чоловіка, який подав своє прізвище, як Владислав Давиденко, що має 30 років. Він відмовився сказати про себе докладніші подробиці буцім-то з уваги на членів своєї родини в СССР. Заявив, що приїхав „зайцем" на одному совєтському кораблі, з якого втік у Ліверпулі, та що просить дати йому політичний азиль, як „представникові підпільної атикомуністичної Вільної республіканської партії" в Совєтах. Спосіб, як Давиденко з'явився в Ліверпулі і та його заява про антикомуністичну партію в СССР насторожили британські власті, які поставились до нього підзорливо й обережно.

ДЕЯКІ ПОСТАНОВИ II ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ ПРО ПАТРІЯРХАТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ни його дії та межі його влади (ст. 2. дек. Про Східні Церкви).

Про встановлення нових патріярхатів говорить 11 стаття декрету: „Встановлений у Східніх Церквах патріярхат є традиційною формою церковного правління, тому бажає цей Святий Екуменічний Собор, де потреба, щоб були встановлені нові патріярхати. Їх застерігається Екуменічному Соборові або Єпископові Риму". Лише одна з двох найвищих влад Католицької Церкви управнена встановити новий патріярхат. Такою є в першій мірі Єпископ Риму. Як наслідник св. Петра посідає Він першенство в Католицькій Церкві, є Її непомильним Учителем та Її Головою, тому являє своєю особою Її найвищу владу (ст. 18. дек. Конст. про Церкву).

Єпископи як наслідники апостолів під проводом Єпископа Риму творять також найвищу владу в Католицькій Церкві. Вона може бути за згодою Єпископа Риму виконувана як найвища і повна влада над цілою Церквою в урочистій формі в Екуменічнім Соборі (ст. 4 дек. Про душпастирські задачі єпископів). Вибрані з різних околиць світу єпископи становлять синод єпископів і творять тільки раду для Найвищого Пастиря Церкви (ст. 5 дек. Про душпастирські задачі Єпископів).

Установити новий патріярхат можна там, де існує така потреба. Зі стилізації цього речення („де є потреба") виходить, що ту потребу мусить становити потреба місця встановлення. Якого роду має бути та потреба, дотичний припис не подає. У статті 4 декрету говориться, що мотивом творення нових парохій і єпархій є духове добро вірних. Добро вірних, мабуть, мусить бути мотивом для творення нових патріярхатів. В кожнім разі не можуть то бути національні чи політичні мотиви, а виключно релігійні.

Створити український патріярхат в рамах повищих постанов, значить створити його найперше в думці, в опінії вірних. Історія не передала нам жадного вже готового складового елементу патріярхату, їх треба створити. Навіть територія, що успраедливлювала б його доцільність, є в посіданні нашого і нашої Церкви могутнього й завзятого ворога. Студії людей науки і знавці справи можуть знайти дорогу до його зреалізування.

Д-р Григорій Стецюк

Відбувся 11-ий Крайовий З'їзд Братства І УД УНА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

прочитала спомин з дивізійною тематикою, який глибоко зворушив „дивізійну братію".

В другому дні З'їзду виїхала делеґація під проводом ген. Павла Шандрука на Оселю СУМА в Елленвіл, як це водиться в звичаю вояків, привітати наших юних Сумівців, які в рядах СУМА готуються до продовжування незакінченої ще визвольної боротьби українського народу.

Зібрані на З'їзді делеґати вибрали нову Крайову Управу Братства в такому складі: Богдан Лисяк з Ню Гейвен, Конн. — голова, д-р Роман Дражньовський і Богдан Кашуба — заступники голови, Михайло Шевчук і Володимир Саляк — секретарі, Корнило Криховецький — скарбник, Петро Буняк і Степан Стрільчук — організаційні референти, Михайло Ліщинський — пресовий референт, Любомир Рихтицький і Володимир Гриньох — видавничі референти, Степан Мазурок і Роман Стеблій — реф. суспільної опіки, Петро Дудка — референт справ молоді, З. Мандич і А. Кобрин — члени Управи.

До Контрольної Комісії вибрані: інж. Василь Заброцький — голова, Іван Телюк і Мирослав Трешневський — члени. Статутова Комісія: д-р Федюк і суддя Вербинець. Товаривький Суд — Осип Голинський, Богдан Мусій і Григорій Яремчук.

В неділю, по військовому апелі, колона кол. вояків на чолі з прапорами подалась до церкви, де вояки вислухали Св. Літургію й відспівали Панахиду, згадуючи тих численних наших Друзів, що в бою відвертім на полі слави віддали своє життя за волю народу й за власну омріяну державу.

ВИ НЕДАВНО ОДРУЖИЛИСЯ. ЧИ ПОДУМАЛИ ВИ, ЩО СТАНЕТЬСЯ З ВАШОЮ ДРУЖИНОЮ, ЯКЩО ВАС НЕ СТАНЕ? НЕГАЙНО ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

СПОРТ

Редаґує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — ЮМСК, Бермюди, міжнародні футбольні змагання відбудуться в неділю, 7-го вересня 1969, о год. 4-ій по полудні на грищі Айнтрахт Овал в Асторії, Н. Й. До цієї престижевої зустрічі із закордонними футболістами виступить дружина УСК-у в скріпленому складі, в якому гратиме цілий ряд нових змагунів. ЮМСК з Бермюдів, це п'ятикратний першун Бермюдів за останніх десять років, в складі якого грає цілий ряд репрезентантів країни.

В передзмагу о год. 2-ій по полудні зустрінуться дружини: Айнтрахт СК — Дойчунґарн (Філядельфія).

УСО „Тризуб", Філядельфія, дружина Олдбоїв, зустрінеться з такими ж ветеранами футболу з Честеру, Па. в часі великого спортового пікніку, який відбудеться в неділю, 14-го вересня, на оселі „Карпати" біля Честеру, Па. В програмі цього пікніку теж ряд інших точок. Дохід з пікніку призначений на потреби професійної ланки футболу „Тризуба".